

процесів та передача їх реалізації на договірній основі іншим організаціям, що спеціалізуються у конкретній області й мають відповідний досвід, знання, технічні засоби.). Кожне підприємство, незалежно від галузі діяльності повинно періодично проводити самодіагностику своєї діяльності для швидкої ліквідації кризових явищ у момент їх зародження, поки наслідки не стали відчутними, тому керівництво має усвідомити місце і роль системи антикризового управління на підприємстві як особливої підсистеми.

Список використаних джерел

1. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством [текст] /Василенко В.О.- К.: ЦУЛ, 2003.- 504 с.
2. Іванюта С.М. Антикризове управління [текст] / Іванюта С.М. – К.:ЦУЛ,2007.- 288 с.
3. Шершньова З.Є. Антикризове управління підприємством [текст]/ Шершньова З.Є., Оборська С.В.- К.:КНЕУ, 2004.- 196 с.
4. Штангрет А.М., Антикризове управління підприємством [текст] / Штангрет А.М.,Копилук О.І.- К.: Знання, 2007. – 335 с.

Рарок Лілія Анатоліївна,

аспірант навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів спеціальності 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: д.е.н. професор Доманчук

СУТНІСТЬ І ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Проблема розвитку сільських територій є недостатньо висвітленою не лише в Україні, але й у світі. Так, Р. Вільчинський зазначає, що до 1997 р.

поняття "розвиток сільських територій" містилось лише у деяких наукових публікаціях [2]. Помилковою стала поширена практика ототожнення сільського розвитку та аграрної політики, результатом чого стало акцентування уваги у соціально-економічному розвитку сільських регіонів на сільському господарстві та ігнорування інших видів економічної активності.

У дискусіях про співвідношення заходів щодо розвитку сільських територій та аграрної політики простежуються дві позиції. Розвиток сільських територій, на погляд одних вчених (П.Т. Саблук, В.Я. Месель-Веселяк), є органічним складником аграрної політики, тоді як інші вчені (П.І. Гайдуцький, М.Ф. Кропивко) розглядають розвиток сільських територій та аграрну політику як незалежні напрямки державної політики.

Так, П.Т. Саблук вважає, що функціонування кожного сільського населеного пункту, розбудова його інфраструктури і доходи його жителів мають забезпечуватися за рахунок оптимізації використання сільськогосподарських угідь, регулювання цін на агропродукцію, організації аграрного ринку, тобто за допомогою механізмів аграрної політики [5]. Гайдуцький П.І. вважає, що нерозмежованість заходів підтримки сільського господарства та сільської території викривляє реальну картину підтримки аграрного сектора [1]. Цю думку підтримує і М.Ф. Кропивко, стверджуючи, що галузеві та регіональні програми мають бути диференційованими, а розвиток сільських територій повинен бути прерогативою органів місцевого самоврядування [3]. Месель-Веселяк В.Я. також вважає, що реформування земельних відносин і відносин власності в сільському господарстві має важливе значення для соціально-економічного розвитку сільських територій [4].

На практиці всі напрямки державної політики в межах своєї взаємодії мають давати синергетичний ефект, створюючи певне середовище розвитку, оскільки співпраця у сферах аграрного і сільського розвитку є надзвичайно важливим для вирішення ключових питань, пов'язаних з продовольчою безпекою, зменшенням рівня бідності та економічним розвитком. У процесі

такої взаємодії важливою є диференціація понять сільськогосподарського розвитку та розвитку сільських територій.

Так, розвиток сільського господарства спрямований на забезпечення ефективного функціонування конкретної галузі аграрного сектора та продовольчої безпеки. Водночас можна сказати, що, оскільки сільськогосподарський розвиток охоплює не лише діяльність, безпосередньо пов'язану з виробництвом агропродукції, але й передбачає широкий спектр інших видів діяльності, то він опосередковано сприяє регіональному соціально-економічному розвитку як домінантної галузі. Аграрна галузь є насамперед джерелом сільськогосподарської продукції, а тому завдання сільськогосподарської політики мають зводитися до підвищення продуктивності агровиробництва, тоді як покращення умов життєдіяльності селян є, скоріше, прерогативою розвитку сільської місцевості.

Аграрна політика інтегрованого сільського розвитку активізує потоки ресурсів і продукції між різними секторами. І хоча як стратегія інтегрованого сільського розвитку, так і європейська модель сільського розвитку позитивно впливають як на аграрний сектор, так і сільський розвиток загалом, перша описує цільову ситуацію для сільського господарства розвинених країн, тоді як остання спрямована на підвищення продуктивності і ступеня ринкової орієнтації сільського господарства, а також на покращення соціально-економічної ситуації в сільській місцевості країн, що розвиваються. Таким чином, європейська практика підтримки розвитку сільських територій свідчить, що ключовим питанням такого розвитку є не питання фінансування, а проблеми виявлення, підтримання і запровадження місцевих ініціатив. Реалізація напрямків розвитку сільських територій має здійснюватися на принципах спільного фінансування і партнерства.

Соціально-економічний аспект аграрних перетворень має постійно перебувати у полі зору держави і господарських структур. Аграрна політика має спрямовуватися на створення системи розвитку сільських територій у контексті реалізації аграрної реформи, формування конкурентоспроможного

сільського господарства і забезпечення його багатофункціональності, а також комплексної стратегії розвитку сільської місцевості. Передусім, йдеться про соціально-демографічну стабілізацію на селі, забезпечення належного рівня соціально-економічного розвитку, а також формування такої соціальної інфраструктури села, яка б підвищила привабливість праці і життя на селі.

Список використаних джерел

1. Гайдуцький П.І. Про основні засади реформування системи державної підтримки сільського господарства та сільської території / П.І. Гайдуцький // Соціально-економічні проблеми розвитку українського села і сільських територій: матеріали сьомих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. – К., 2005. – С. 85-93.
2. Губені Ю.Е. Розвиток сільських територій: європейський досвід для української практики / Ю.Е. Губені // Соціально-економічні проблеми розвитку українського села і сільських територій: матеріали сьомих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. – К., 2005. – С. 394-402.
3. Кропивко М.Ф. Організація державного та самоврядного управління розвитком територій / М.Ф. Кропивко // Соціально-економічні проблеми розвитку українського села і сільських територій: матеріали сьомих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. – К., 2005. – С. 120-123.
4. Месель-Веселяк В.Я. Реформування аграрного сектора України (результати, проблеми) / В.Я. Месель-Веселяк // Соціально-економічні проблеми розвитку українського села і сільських територій: матеріали сьомих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. – К., 2005. – С. 182-189.
5. Саблук П.Т. Розвиток сільських територій в контексті забезпечення економічної стабільності держави / П.Т. Саблук // Соціально-економічні проблеми розвитку українського села і сільських територій: матеріали

сьомих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників. – К., 2005. – С. 4-18.

Романюк Руслана Русланівна,

студентка навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів
напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент» Подільського державного
аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ткачук В.В.

ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ОПЕРАЦІЙНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

В загальному менеджменті часто використовують словосполучення «управлінське рішення». Управлінське рішення розглядається як результат аналізу, прогнозування, оптимізації, економічного обґрунтування і вибору альтернативи з маси варіантів щодо досягнення конкретної мети системи менеджменту.

Щодо операційного менеджменту, то ухвалення управлінського рішення тут визначається, як процес вибору розумної альтернативи щодо вирішення виниклої проблеми, а результати реалізації служать об'єктивною оцінкою професіоналізму керівника і власне керівника [1, с. 268].

Тобто, управлінське рішення являє собою свідомий вибір серед наявних варіантів чи альтернатив напрямку дій, що скорочують розрив між сьогоденням і майбутнім бажаним станом організації. Даний процес містить у собі багато різних елементів, але неодмінно в ньому присутні такі елементи, як проблеми, цілі, альтернативи і рішення [2, с.147].

Будь-яке рішення є процесом, який складається з визначених компонентів. Для того, щоб знайти правильний вихід з тієї чи іншої проблеми менеджери користаються певним алгоритмом дій.

Щодо послідовності процесу прийняття рішень в операційному менеджменті, то першим етапом є визначення проблеми і встановлення вагомих